

Prosječni netto isplaćeni osobni dohoci po radniku iznosili su — za sve anketirane mljekare — 1.439 nd mjesečno, a u granicama između 1.126—2.076 nd. Ovi su osobni dohoci na razini prosječnih osobnih dohodaka zaposlenih u prehrambenoj industriji u SR Hrvatskoj 1971. god. a iznosili su 1.494 nd prosječno mjesečno.

Mljekare raspoložu razmjerno malim fondovima, koji iznose svega 15,3 tisuće nd po radniku, a u granicama od 0,2—250 tisuća nd. Očito je da su nejednaki uvjeti privređivanja doveli i do nejednakih odnosa u raspodjeli sredstava u pojedinim mljekarskim radnim organizacijama.

U usporedbi s poslovnim sredstvima fondovi su u 1971. god. dosegli oko 25% vrijednosti, prema 21% u prethodnoj godini.

Utrošena sredstva zajedničke potrošnje povećana su od 0,8 (1970.) na 1,4 tisuće nd u 1971. god., a kreću se između 0,3—5,1 tisuću nd u pojedinim mljekarama po radniku godišnje.

7. ELEMENTI PLANA ZA GOD. 1972.

U toku 1972. god. predviđa se povećanje otkupa mlijeka na približno 250 milijuna litara (7% više nego 1971. god.), što bi uz normalni rast i razvoj privrednih odnosa bilo realno.

Ukupan prihod od 143 milijarde st. dinara — prema 132 u god. 1971. god. — je za 8% veći, što znači da mljekare očekuju stabilnije odnose cijena i prestanak inflacije.

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA UDRUŽENJE MLJEKARSKIH RADNIKA SR HRVATSKE

Na Glavnoj godišnjoj skupštini što je održana u prostorijama Udruženja mljekarskih radnika SR Hrvatske u Zagrebu, Ilica 31/2-III, 15. lipnja 1972. godine donijeti su ovi:

Z A K L J U Č C I

1. PROIZVODNJA I OTKUP MLIJEKA

Potaknuti razmatranje mjera i izradu programa akcija sa strane šire društvene zajednice, zatim općina, i zainteresiranih poljoprivrednih i mljekarskih, mesno-industrijskih i nekih eksportnih radnih organizacija u cilju unapređenja proizvodnje mlijeka na društvenim i individualnim poljoprivrednim gospodarstvima, s tim da bi porast proizvodnje mlijeka u SRH trebao doseći u 1975. god. do 25 mil. litara prosječno godišnje.

Preko Udruženja pratiti utjecaj otkupnih cijena mlijeka na kretanje proizvodnje i otkupa, i pravovremeno ukazivati kompetentnim društvenim službama — Sekretarijatu za privredu, Sekretarijatu za financije, Privrednom vijeću Sabora, Centrostočaru, Privrednoj komori SRH i osnovnim komorama u Republici — na eventualne potrebne korekture u cilju održavanja takvog pariteta cijena s konkurentnim i međuzavisnim proizvodima — meso, goveda i svinje, stočna hrana, kukuruz i dr. — koji će dugoročno osigurati rast robne proizvodnje i organiziranog otkupa mlijeka.

Zajedno sa Stočarskim selekcijskim centrom i s poduzećima mesne industrije mljekare će sudjelovati u izradi i sufinanciranju provođenja programa selekcijskog rada i unapređenja proizvodnje mlijeka i mesa na društvenim i individualnim gospodarstvima u SR Hrvatskoj.

Pristupanjem Centrostočaru, formiranjem mljekarske zajednice, i potpisom samoupravnog sporazuma o raspolaganju sredstvima fonda za unapređenje poljoprivrede (4 milijarde st. d.) mljekare će biti mobilizatori znatnih sredstava i pokretači akcija za unapređenje proizvodnje mlijeka na svojem području.

Mljekare su u mogućnosti i obvezi da organizacijskim i ekonomskim mjerama neprekidno povećavaju udio otkupa u ukupnoj proizvodnji, i da robnim i potencijalnim robnim proizvođačima društvenog i privatnog sektora otvaraju dugoročne perspektive u plasmanu njihovih proizvoda i time učvršćuju i razvijaju kooperaciju u obostranom interesu.

2. PROIZVODNJA I PLASMAN MLJEČNIH PROIZVODA

Samoupravnim sporazumima između mljekara usmjeravati proizvodnju na komercijalno povoljne, a deficitarne mlječne proizvode — vrhnje, maslac, fermentirana mlječna pića, svježi i meki sirevi i sl., — s tim da se preorijentacija izvodi sporazumno, uz najveću moguću efikasnost investicijskih ulaganja.

Proizvodni programi mljekarskih radnih organizacija trebaju biti tako izrađeni da osiguravaju sticanje što većeg dohotka, koji će, uz veći udio samoupravljača u raspodjeli, omogućiti stvaranje većih fondova i rast realnih osobnih dohodaka u skladu s rastom produktivnosti i proizvodnje.

Samoupravnim sporazumima između mljekara prodajne cijene, marže i ostale oblike stimuliranja plasmana uskladiti tako, da budu podjednako zaštićeni privredni interesi svih supotpisnika sporazuma.

Zajedničkim nastupom mljekara onemogućiti određivanje lokalnih maloprodajnih cijena mlijeku ispod razine troškova, i kolektivno — u slučaju donošenja takvih cijena — kod općinskih skupština izboriti regrese koji pokrivaju troškove i osiguravaju minimalnu dobit radnoj organizaciji.

Kod utvrđivanja prodajnih cijena mlječnih proizvoda — što ih odobravaju uredi za cijene — samoupravnim sporazumima mljekare će utvrditi takve cijene koje omogućuju normalno poslovanje svim proizvođačima, a podnošenjem obrazloženih kolektivnih zahtjeva — u najgorem slučaju i obustavom proizvodnje pojedinih neakumulativnih proizvoda — spriječiti dugotrajne i velike poslovne gubitke u pojedinim radnim organizacijama pri iznenadnim privrednim zahvatima, kao što je zamrzavanje prodajnih cijena na razini nižoj od troškova.

3. ŠKOLOVANJE STRUČNIH KADROVA

Udruženje treba izraditi i predložiti takav sistem izobrazbe mljekarskih kadrova koji će predstavljati stalni izvor stručnih radnika onakvih profila kakve treba mljekarska privreda na sadanjem stupnju opremljenosti i razvoja.

Mljekarske radne organizacije osigurati će sufinanciranje izobrazbe stručnih kadrova za svoje potrebe preko samoupravnog sporazuma s centrom za izobrazbu.

Skupština ističe i potrebu svestrane stručne izobrazbe proizvođača mlijeka u »Mljekarskom školskom centru Hrvatske« kojeg bi trebalo osnovati. Dosa-

danja iskustva u nas i drugdje pokazuju da bez školovanih proizvođača ne može biti trajnijih uspjeha u povećanju količine i poboljšanju kvalitete proizvedenog mlijeka.

Školovanje kadrova za potrebe mljekara u okviru Kemijskog školskog centra u Zagrebu smanjit će nedostatak kadrova nekih profila, ali time još uvijek nije riješen problem sistematske izobrazbe tehnoloških radnih kadrova.

Dosadašnji tempo zapošljavanja u mljekarama trebalo bi održavati i nadalje, uz neprekidno nastojanje oko poboljšanja kvalifikacijske strukture zaposlenih i povećavanje produktivnosti rada na postojećim linijama, a zapošljavanje prekobrojnih na novim linijama i djelatnostima.

4. INVESTICIJE I REPROMATERIJAL

Investicijska ulaganja, koja su, uz ostalo, jedan od uzroka inflacije i nelikvidnosti u privredi, treba svesti u svim mljekarama samo na dokompletiranje linija, otklanjanje nekih grla, modernizaciju i na ona koja su po efikasnosti najoptimalnija, uglavnom za vlastita i što manje tuđa investicijska sredstva.

Sabirnu mrežu treba što racionalnije opremiti rashladnim i prijevoznim sredstvima, kojih kapacitete treba što racionalnije iskorišćavati.

Jalovo ulaganje investicija u zgrade i neupotrebljavanu opremu nanosi znatne štete ne samo mljekarskim radnim organizacijama, nego i čitavoj privredi.

Kod nabave repromaterijala, opreme, rezervnih dijelova i ambalaže trebalo bi favorizirati domaću proizvodnju na račun uvoza, a samoupravnim sporazumima korisnika ujedinjavati, povećavati i pojeftinjavati isporuke.

U cilju ubrzanja isporuka rezervnih dijelova bilo bi potrebno izboriti da uvoznici otvore konsignacijska skladišta.

5. ISTRAŽIVAČKI RAD

Unapređenje poslovanja mljekarskih radnih organizacija može se postići primjenom rezultata istraživačkih radova s područja tehnologije, ekonomike, organizacije i sl.

Sufinanciranje omogućuje mljekarama usmjeravanja istraživačkih radova na ona područja za koja postoji interes.

6. SPORAZUM O RASPODJELI DOHOTKA I OSOBNIM DOHOCIMA

U objavljenom roku treba pripremiti nacrt samoupravnog sporazuma o raspodjeli dohotka i osobnim dohocima zaposlenih u mljekarskim radnim organizacijama.

Pripremljeni nacrt bit će dostavljen svim zainteresiranim tijelima na razmatranje i prihvata.

7. NACRT PRAVILNIKA O KONTROLI KVALITETE

Komisija koju će imenovati Upravni odbor Udruženja treba se uključiti u već započeti rad na izradi nacrtu Pravilnika o kontroli i unapređenju kvalitete mlijeka i mlječnih proizvoda.

8. POBOLJŠANJE STATISTIČKE EVIDENCIJE

Zbog znatnih razlika u podacima o otkupu mlijeka prema evidenciji Statističkog zavoda SRH i ovog Udruženja, bit će nužno stupiti u kontakt sa SZH i dogovorom otkloniti uzroke i izvore nejednakih podataka.